

Algemeen

Met dit wetsvoorstel effectueert de staatssecretaris het voornemen tot een verplichte tegenprestatie. Dat mensen in de bijstand overal een passend aanbod krijgen is wat Stroomopwaarts betreft geen slechte ontwikkeling. Wij willen graag investeren in onze inwoners, als dit betekent dat ze hier echt mee geholpen worden. Bovendien kan met het aanbieden van een persoonlijk en passend aanbod de steeds groter wordende kloof tussen het reguliere aanbod van werk enerzijds en het 'kunnen' van werkzoekenden anderzijds worden geslecht.

Daarnaast wordt in de memorie van toelichting gesteld dat er in de praktijk vaak minder aandacht is voor mensen die langer in de bijstand zitten, waardoor klanten uit beeld raken. Het wetsvoorstel zal dan ook voorzien in een verplichting om mensen een "PM maal" per jaar te spreken. Ook Stroomopwaarts is van mening dat het belangrijk is om, door middel van intensief contact en blijvende ondersteuning, alle inwoners een kans te geven volwaardig mee te doen in de samenleving.

Echter, betekent een intensieve aanpak: extra aandacht, en extra aandacht betekent extra benodigde middelen. De staatssecretaris heeft in de memorie van toelichting wederom benadrukt dat de uitvoering van deze wetswijziging binnen de huidige financiële kaders moet, aangezien het gaat om een explicatie van een al bestaande opdracht en niet om een extra taak.

Volgens Stroomopwaarts wordt in deze stelling voorbij gegaan aan de forse bezuinigingen van de afgelopen jaren op het rijksbudget voor het sociaal domein. Voor de overgehevelde taken is bij de decentralisaties een miljardenbezuiniging ingeboekt. Ook op de middelen voor re-integratie is de afgelopen jaren meer dan een miljard bezuinigd. Het gevolg hiervan is dat gemeenten een steeds kleiner wordende groep mensen kan begeleiden richting werk en daarom gedwongen zijn te prioriteren.

Stroomopwaarts wil dan ook benadrukken dat in de huidige bekostigingsstructuur geen rekening is gehouden met een intensievere aanpak voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Terwijl aandacht juist een investering is die veel kan opleveren.

De vraag is dan ook voor welk probleem deze wetswijziging de oplossing is? Een ontbrekende wil om te helpen tegenover ontbrekende middelen om al deze goede voornemens daadwerkelijk te kunnen uitvoeren?

Wij zijn van mening dat de 'wil' er bij de gemeenten wel degelijk is, maar dat het juist ontbreekt aan de benodigde middelen om ook deze doelgroep adequaat te kunnen ondersteunen. Bovendien is er voor gemeenten, als gevolg van de forse bezuinigingen binnen het brede sociaal domein, geen ruimte meer om zelf extra te investeren. Het resultaat hiervan is dat we onze inwoners daardoor niet de begeleiding kunnen bieden die dit wetsvoorstel voor ogen heeft. Dit wetsvoorstel geeft, ons inziens, zodoende geen oplossing voor het daadwerkelijke probleem.

Overige vragen van het Rijk

1. Wat is naar uw mening de gewenste frequentie van het klantcontact tussen de gemeente en de bijstandsgerechtigde als het gaat om het kunnen bieden van passende ondersteuning en eventuele benodigde voorzieningen, gericht op arbeidsinschakeling en, als arbeidsinschakeling

nog niet mogelijk is, andere vormen van participatie en wederkerigheid? In het wetsvoorstel staat nu nog bewust een PM (zie paragraaf 4 van de memorie van toelichting).

- Passende ondersteuning betekent maatwerk en is afhankelijk van de persoonlijke situatie van de kandidaat. De frequentie dient dan ook te worden afgestemd op deze situatie. Als we mensen oproepen en ook aangeven dat we investeren in mensen, geldt dat we gedurende een korte periode het liefst zeer intensief (dagelijks) ondersteuning willen bieden.
Voor sommige mensen geldt dat die intensieve ondersteuning niet direct mogelijk, of niet meer nodig is. Idealiter stellen wij ons, voor deze groep, een minimum van één keer per twee maanden voor.
Voor de mensen die (momenteel) geen perspectief op betaald werk hebben, minimaal twee keer per jaar.

2. Hoe moet volgens u dit klantcontact vormgegeven worden, ook in samenhang met de frequentie van het contact? Daarbij kunt u denken aan gesprekken in persoon, telefonisch, per mail, et cetera.

- Ook dit is situatieafhankelijk. Te beginnen met persoonlijk contact en groepsbijeenkomsten. Daarna, afhankelijk van benodigde ondersteuning, een plan op maat. Denkbaar is dat in gevallen de voortgang ook per mail of telefonisch kan worden georganiseerd. Streven zou moeten zijn om toch ook minimaal één keer per jaar persoonlijk contact te houden.

3. Welke randvoorwaarden zijn volgens u nodig om deze frequentie en vorm van klantcontact te realiseren en om inhoud te kunnen geven aan het maken van participatieafspraken met alle bijstandsgerechtigden?

- Om iedereen een passend aanbod te kunnen doen, dient het Rijk voldoende middelen beschikbaar te stellen.